

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/18/2016
Identifikačné číslo spisu:	2113011580
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2113011580.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 24. januára 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného D. T., pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. d/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. mája 2014, sp. zn. 3 To 35/2014, v zmysle § 381 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného D. T. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Obvinený D. T. bol rozsudkom Okresného súdu Trnava z 20. februára 2014, sp. zn. 2 T 85/2013, uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. d/ Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., v bode 2/ prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov a ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 19. novembra 2012 v čase približne o 16.30 hod. v A. na W. ulici č. XX prišiel k T. Q., ktorá vychádzala z vchodu uvedeného bytového domu, oboma rukami ju chytil za hlavu, potom za bundu, a prechádzali z Hospodárskej ulici cez Bernolákovú bránu, námestie, k hrubému kostolu, smerom po ulici Jeruzalemskej k potravinám Jednota, potom naspäť k hrubému kostolu, odtiaľ na most na sídlisku Družba, kde na moste po prečítaní SMS v mobile začal ju biť, ťahal ju za vlasy a násilím ju ťahal smerom k Pohostinstvu Mercelka na ulici V. Clementisa v Trnave, pričom ju celou cestou držal, aby neušla a po príchode do pohostinstva ju viackrát otvorenými dlaňami udieral po oboch stranách tváre, pričom T. Q. sa v čase o 21.30 hod. podarilo ujsť k miestu jej trvalého bydliska na ulici J.. W. č. XX, kde ju obžalovaný D. T. už čakal, keď T. Q. začala utekať, túto dobehol, chytil za vlasy, hodil o zem a začal rukami biť po tvári a následne ju násilím naložil do privolaného taxíka, prikázal vodičovi, aby uzamkol dvere na vozidle a s taxíkom odišiel do obce Zavar, kde pri kruhovom objazde vystúpili, cestou na Viktorínovú ulicu obžalovaný T. Q. ťahal za vlasy, udieral, vyhrážal sa, že ju skope a vulgárne jej

nadával, čo pokračovalo až do príchodu hliadky polície do 22.30 hod., čím spôsobil poškodenej T. Q., bytom A., ul. J.. W. č. XX ľahké zranenia - pomliaždenie hlavy v spánkovo-temennej oblasti vľavo, pomliaždenie tváre s krvným výronom okolo ľavého oka, podvrtnutie základného kľbu palca pravej ruky s dobou práceneschopnosti a liečenia v trvaní 10 dní,

2/ v čase približne o 01.00 hod. dňa 20. novembra 2012 v A. na ulici J.. W. č. XX prišiel pred dom, v ktorom býva J. Q., matka T. Q., kde začal vykrikovať, že ju zabije, podpáli jej auto, čo vzbudilo u poškodenej obavu, že svoje vyhrážky uskutoční,

3/ v čase najneskôr do 21.30 hod. dňa 29. augusta 2012 prechovával u seba jedno priesvitné igelitové vrečko o rozmeroch 5x7 cm s obsahom zelenej sušenej rastliny, ktoré počas roztržky vyhodil z vrečka vetrovky vo vstupnej miestnosti pri vchodových dverách do cukrárne v Zavare na ulici Vetrovej č. 3, pričom podľa znaleckého posudku Kriminalisticko-expertízneho ústavu v Bratislave ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2012/12687 obsahovalo 337 mg sušeného rastlinného materiálu rastliny rodu Cannabis s obsahom väčším ako 10 mg tetrahydrokanabinolu (THC), čo predstavuje minimálne 1 obvykle jednorazovú dávku drogy, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, tetrahydrokanabinol (THC) patrí do I. skupiny psychotropných látok,

teda

v bode 1/ - inému bez oprávnenia bránil v užívaní osobnej slobody a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - násilím a hrozbou inej ťažkej ujmy a inému úmyselne ublížil na zdraví,

v bode 2/ - inému sa vyhrážal smrťou, ťažkou ujmov na zdraví a inou ťažkou ujmov takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu,

v bode 3/ - neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku.

Obvinený bol za to odsúdený podľa § 183 ods. 2, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 2 Tr. zák., na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 5 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému bola uložená povinnosť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., so sídlom Mamatejova č. 17, Bratislava, IČO: 35937874 nahradiť škodu vo výške 1047,85 Eur.

Krajský súd v Trnave uznesením z 27. mája 2014, sp. zn. 3 To 35/2014, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného D. T. (v ktorom namietal predčasnosť rozhodnutia, lebo vec nebola náležite prešetrená, vo veci mal byť vypočutý svedok R. T., ktorý v prípravnom konaní nevypovedal a jeho svedectvo môže celú vec náležite objasniť, z výpovede svedka N. X. vôbec nevyplyva, že by poškodená bola donútením násilím sadnúť do vozidla, svedok F. L. v prípravnom konaní jasne klamal, čo v konečnom dôsledku aj na hlavnom pojednávaní prehlásil, pričom súd toto jeho tvrdenie nebral do úvahy a ide o nedôveryhodnú osobu so sklonom ku klamaniu, je alkoholik, a preto by mal byť vyšetrený jeho duševný stav, z výpovedí poškodených T. Q. a J. Q. jednoznačne vyplýva, že poškodená bola s ním vždy dobrovoľne. Poukázal na procesné pochybenia a to, že nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na odmietnutie obžaloby, rozsudok nebol vypracovaný v zákonnej lehote a nebola náležite objasnená jeho obhajoba. Navrhol doplnenie dokazovania výsluchom R. T., L. P., D. R. a C. T., údaje od polície ohľadne nahlásenia trestnej činnosti matkou poškodenej), zamietol.

Obvinený osobne (bez obhajcu) 17. a 25.02.2015 a potom aj prostredníctvom ustanoveného (19.12.2014) obhajcu JUDr. Radovana Grubára 01.06.2016 podal dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. g/, písm. i/, písm. j/ Tr. por. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. mája 2014, sp. zn. 3 To 35/2014, ktorým a tiež konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 37 písm. h/, § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v

neprospech obvineného D. T..

Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vidí v tom, že v jeho veci rozhodovala samosudkyňa, hoci mal rozhodovať senát, ktorému mala samosudkyňa po preskúmaní obžaloby postúpiť jeho vec, keďže na jej prejednanie nebola príslušná. V tej súvislosti poukázal na ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a § 41 ods. 2 veta prvá Tr. zák. Podľa uvedených ustanovení totiž trestná sadzba u § 183 ods. 2 Tr. zák. je od 3 rokov do 8 rokov, ale po jej sprísnení za použitia asperačnej zásady sa táto trestná sadzba zvýši o 1/3, teda na 3 roky až na 10 rokov a 8 mesiacov. Takto upravená trestná sadzba prevyšuje 8 rokov, a preto samosudkyňa nemohla v jeho veci rozhodovať. Táto chyba konania zakladá zrušenie právoplatného uznesenia krajského súdu a rozsudku okresného súdu a vrátenie veci na nové prejednanie a rozhodnutie pred senátom Okresného súdu Trnava.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. došlo tým, že rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu neboli preskúmateľné a riadne odôvodnené, čím mu bolo odopreté právo riadne argumentovať prostredníctvom jeho obhajcu na tvrdenia v nich uvedené. Chýbajú v nich vyjadrenia k jeho obhajobným argumentom, ale aj k uloženému trestu, ktorý odôvodnil pomerne jednoducho a vágne. Súd odmietol jeho návrh na odmietnutie obžaloby, hoci poukázal na to, že vyšetrovateľ odmietol sa zaoberať jeho námietkou zaujatosti zo 06.09.2013 doplnenú o nové dôvody a návrhom na delegáciu, 11.09.2013 mu oznámil, že o týchto návrhoch sa nekoná. Ním podané námietky zaujatosti vyšetrovateľa vždy obsahovali iné dôvody. Vyšetrovateľ mal rozhodnúť uznesením, ktoré musí mať náležitosti, teda dôvody, prečo tak rozhodol. Tým došlo k porušeniu § 162 ods. 2, § 176 ods. 1 písm. a/ až písm. e/ Tr. por. Vyšetrovateľ mu neumožnil po skončení vyšetrovania preštudovať výsledky vyšetrovania. Argumentácia vyšetrovateľa, že možnosť preštudovať spis mal, ale to nevyužil, nie je pravdivá. K poslednému úkonu došlo 11.09.2013, kedy rozhodol, že o jeho námietke zaujatosti rozhodovať nebude. Teda až vtedy prišlo k záveru vyšetrovania a po tomto termíne mal byť v zmysle § 208 ods. 1 Tr. por. upozornený na možnosť oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania, čo ale vyšetrovateľ neurobil a prokurátor sa s týmto postupom stotožnil. Zo zápisnice vyšetrovateľa vyplýva, že od neho dostal príslub, že mu okopíruje spis a zašle, čo sa ale nestalo. Doposiaľ nebolo rozhodnuté, či vyšetrovanie viedol nezávislý a nestranný vyšetrovateľ. V prípravnom konaní vo vzťahu k trestnému činu podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. bola vykonaná konfrontácia, ktorú požadoval, ale po zlúčení trest. konaní vykonaná nebola a súd o tomto návrhu nerozhodol, odvolací súd sa s tým nezaoberal. Jeho právo na obhajobu bolo porušené aj tým, že súd tendenčne a zaujato posudzoval jeho návrhy na doplnenie dokazovania, rovnako aj krajský súd odmietol predvolať a vypočuť ním navrhnutých svedkov, čo dostatočne nezdôvodnil. Neboli vykonané návrhy na vypočutie svedkov D. R., L. P., C. T., D. R. a R. Jillyho, ktorí výpoveďami vedia dosvedčiť a preukázať, že skutok - zločin obmedzovania osobnej slobody sa nestal. Návrhom prokurátora na vykonanie dokazovania vyhovel v celom rozsahu, jeho návrhom však nevyhovel. Súd tým porušil zásadu rovnosti zbraní, hoci si strany majú byť podľa zásad trestného konania rovné v konaní pred súdom. Pritom poukázal na ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je naplnený tým, že súd použil pri rozhodovaní o treste asperačnú zásadu a súčasne aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. Vo vzťahu k tomu poukázal na judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline zo 14.09.2010, pod zn. Jtk 13/2010, v zmysle ktorého na okolnosť, ktorá je dôvodom na zvýšenie trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. nemožno zároveň prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť, pretože by tak došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti a duplicitnému zvýšeniu trestnej sadzby. Odvolanie nevedlo k náprave rozsudku prvostupňového súdu, nakoľko odvolací súd sa v uznesení žiadnym spôsobom nezaoberal jeho obhajobou, obmedzil sa výlučne na konštatovanie, že jeho odvolanie je nedôvodné. Postupom oboch súdov mu bola odňatá možnosť účinne realizovať právo na obhajobu. Napadnuté rozhodnutia sú absolútne nepreskúmateľné, obvinený má právo na dostatočne presvedčivo odôvodnené rozhodnutie. Porušením tohto práva sa obvinenému odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť riadny, či mimoriadny opravný prostriedok. Výplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k

rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na zákonnosť rozsudku prvostupňového súdu (napr. rozsudok Ruiztons proti Španielsku z 09.12.1994).

Spĺnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je dané tým, že v konaní pred prvostupňovým súdom, ako aj pred odvolacím súdom neboli dôkazy vykonané zákonným spôsobom a pri ich hodnotení nebolo postupované v zmysle základných zásad trestného konania, ústnosti, bezprostrednosti a kontradiktórnosti v zmysle § 2 ods. 18, ods. 19 Tr. por. Ako to vyplýva zo spisu, pri rozhodovaní o vine a treste dali súdy prednosť dôkazom, ktoré boli vykonané v počiatočnom štádiu prípravného konania a neprihliadli na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní. Okresný a krajský súd nepostupovali v konaní v zmysle § 2 ods. 10, ods. 11 Tr. por., lebo sa nesnažili predvolať a vypočuť svedkov, ktorých navrhol a ktorí zohrávajú v prípade nie bezvýznamné úlohy a ktorí by sa vedeli vyjadriť ku skutočnostiam uvádzaným svedkami prokuratúry a poškodených. Súd nevykonával všetky dôkazy, ktoré by viedli k nepochybnému záveru o jeho vine a nesprávne posúdil právnu vec a vychádzal z nesprávnych skutkových zistení. Skutki, z ktorých bol uznaný vinným neboli v skutkovej vete rozsudku vymedzené tak, aby zodpovedali znakom skutkovej podstaty účasti na zločine obmedzovania osobnej slobody. Súdom spomínané dôkazy nemôžu postačovať pre záver o jeho vine. Charakter a povaha týchto dôkazov, bez toho, aby boli podporené ďalšími objektívnymi, hodnovernými a nepochybnými dôkazmi netvorí ucelenú a logickú vzájomne obsahovo korešpondujúcu reťaz dôkazov, na základe ktorých by bolo možné ustáliť nepochybný záver, že páchatelom skutku uvedeného v obžalobe bol on. Existuje veľa nepochybne protichodných a rozporných dôkazov, pričom nebola úplne a celkom jednoznačne vyvrátená jeho obhajoba, kedy od počiatku vinu na trestnom čine obmedzovania osobnej slobody popieral. Nepochybne bolo na mieste ho oslobodiť spod obžaloby v zmysle § 285 písm. c/ Tr. por., keďže nebolo dokázané, že skutok spáchal. Súdy mali aplikovať zásadu in dubio pro reo, keďže vykonaným dokazovaním sa nepodarilo odstrániť rozpory v jednotlivých dôkazoch tak, aby bolo nad všetku pochybnosť možné vysloviť záver o jeho vine. Táto zásada podľa § 2 ods. 2 Tr. por. prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne stavu a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

Uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. obvinený a ani jeho obhajca neodôvodnili.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v § 41 ods. 2 Tr. zák., § 2 ods. 10, ods. 11, ods. 18, ods. 19, § 37 písm. h/, § 162 ods. 2, § 176 ods. 1 písm. a/ až písm. e/, § 319 Tr. por. v neprospech obvineného. Zrušil uznesenie odvolacieho súdu a rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol v senáte, resp. iným súdom toho istého druhu a stupňa.

Obvinený 22.02.2016 zaujal aj stanovisko k vyjadreniu prokurátora, v ktorom vyslovil, že právny názor prokurátora k uplatneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. je nesprávny. Ak by bol správny, tak potom by samosudca mohol uložiť obvinenému trest odňatia slobody v trvaní 20 - 20 rokov, prípadne na doživotie, s čím sa v súdnej praxi nestretol. Napríklad, ak by občan v minulosti spáchal dve lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., za čo bol právoplatne odsúdený a v súčasnej dobe ho odsúdia za ten istý trestný čin, kde je základná trestná sadzba 3 - 8 rokov, súd mu v zmysle § 47 ods. 2 Tr. zák. (zásada 3 krát a dosť, rovnako aj asperačná zásada) musí uložiť trest odňatia slobody v trvaní 20 - 25 rokov, prípadne trest doživotný. Z pohľadu § 349 ods. 1 Tr. por. by ho mal súdiť samosudca, keďže základná trestná sadzba pri súdenom trestnom čine neprevyšuje 8 rokov. Správne je, aby pri takto upravených trestných sadzbiach rozhodoval senát. Keďže súdy by mali rozhodovať v prospech základných ľudských práv a nemali by odstraňovať chyby zákonodarcu pri tvorbe zákonov, žiada dovolací súd, aby daný problém vyriešil nestranne, nezaujato a spravodlivo, aby mu dal za pravdu. Ak som nezákonnosť zloženia senátu nenamietal v pôvodnom konaní, dáva do pozornosti ustanovenie § 317 ods. 1, posledná

veta Tr. por., v zmysle ktorého odvolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti je povinný prihliadať aj na chyby, na ktoré odvolateľ nepoukázal, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolanie obvineného bolo 16.04.2015 na vedomie zaslané prokurátorovi Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor), ktorý vo vyjadrení z 28.04.2015 v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. uviedol, že túto okolnosť, ktorá musela byť známa obvinenému a jeho obhajcovi v pôvodnom konaní, nenamietali najneskôr v konaní pred odvolacím súdom (§ 317 ods. 1 Tr. por.). Ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 349 ods. 1 Tr. por. vychádzajú zo základných trestných sadzieb uvedených v trestnom zákone a nie upravených trestných sadzieb. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. podľa dostupnej judikatúry (R 7/2011) právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinilý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju netreba overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom odvolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Tvrdenia obvineného, že mu nebola daná možnosť po skončení vyšetrovania preštudovať vyšetrovací spis sa nezakladá na pravde, nakoľko 06.09.2013 bol po včasnom upovedomení o termíne tohto úkonu prítomný a on i jeho obhajca bol upovedomený, že v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. sa o námietke zaujatosti konať nebude. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné vychádzať z platnej judikatúry, pričom tento dôvod je upravený alternatívne - buď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (popis skutku premietnutý do jeho právneho posúdenia, teda skúmanie toho, o ktorý trestný čin uvedený v osobitnej časti Trestného zákona ide, alebo či skutok vôbec je trestným činom z hľadiska časovej pôsobnosti Trestného zákona, spôsobilosť byť páchatelom trestného činu s ohľadom na príčetnosť, vek a podobne, účastníctva, spolupáchateľstvo), alebo vychádza z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (premlčanie, nutná obrana, krajná núdza alebo iné okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, predbežné otázky, ustanovenia obchodného, občianskeho, rodinného práva) - v oboch prípadoch však platí existencia právnej chyby, nie skutkovej - dovolací súd nemôže skúmať a spochybňovať skutkové zistenia a ani prostredníctvom tohto dôvodu nemožno nahrádzať iné mimoriadne opravné prostriedky (obnovu konania a zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní), ktoré slúžia na nápravu nedostatkov v skutkových zisteniach. Táto okolnosť taktiež nebola namietaná, hoci bola známa obvinenému a obhajcovi po doručení rozsudku prvostupňového súdu v konaní pred odvolacím súdom (§ 371 ods. 1 Tr. por.). K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. uviedol, že skutočnosti, ktoré sú v dovolaní uvedené nijakým spôsobom nepreukazujú, že by sa vydané rozhodnutie krajského súdu a tiež okresného súdu opieralo o dôkazy, ktoré by boli vykonané nezákonným spôsobom. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. sa obvinený bližšie nevyjadril. Tento dôvod možno použiť, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. V danom prípade sa ochranné opatrenie neukladalo. Navrhol dovolanie obvineného D. T., ktoré je nedôvodné, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol.

Dovolanie so spisom, po odstránení väd podaného dovolania, bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd alebo dovolací súd) naposledy predložené 14.12.2016.

Najvyšší súd (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu, oprávnenou osobou prostredníctvom ustanoveného obhajcu, v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 368 ods. 1, § 566 ods. 3, § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 ods. 1, § 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a bola splnená aj podmienka podľa § 372 Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný

prostriedok.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo ods. 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V zmysle § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania sú zákonom obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Doterajšia súdna prax dovolacieho súdu je taká, že obsah dôvodov dovolania musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody musia byť materiálne podložené, nestačí na ne len formálne poukázať v dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Zo spisu je zrejmé, že v prípravnom konaní vyšetrovateľ zamietol všetky návrhy obvineného a jeho obhajcu na doplnenie dokazovania, a to ešte pred podaním obžaloby. Rozhodnuté bolo aj o opakovaných námietkach obvineného o zaujatosti vyšetrovateľa, príslušníkov polície, dozorovej prokurátorky a všetkých prokurátorov Okresnej a Krajskej prokuratúry v Trnave, ako aj o návrhu obvineného na odňatie tejto veci orgánom činným v trestnom konaní v Trnave a jej prikázanie Okresnému riaditeľstvu PZ Galanta. O ďalších takýchto návrhoch obvineného orgány činné v trestnom konaní nerozhodovali (§ 23 ods. 3, § 32 ods. 6 Tr. por.), čo obvinenému a jeho obhajcovi oznámili. Preštudovanie vyšetrovacieho spisu bolo v prítomnosti obvineného a jeho obhajcu vykonané 05.04.2013 a 06.09.2013 (čo je v súlade s ustanovením § 208 Tr. por., podľa ktorého po tomto úkone môže návrhy na doplnenie dokazovania odmietnuť), kedy obvinený opakovane uviedol, že mu bol poskytnutý primeraný čas na preštudovanie spisu, čo potvrdzuje aj vyúčtovanie trov obhajoby z 31.01.2014 advokátom JUDr. Tiborom Sanákom. Ak obvinený požadoval zhotovenie kópie celého spisu, bol povinný zložiť poplatok potrebný na okopírovanie spisu, čo sa nestalo a za daného stavu vyšetrovateľ nebol povinný kópiu spisu vyhotoviť. Na túto skutočnosť mal obvineného upozorniť obhajca, ktorý sa tohto úkonu zúčastnil. K uvedenému zo spisového materiálu vyplývajú aj ďalšie skutočnosti, pričom v týchto námietkach zaujatosti a návrhoch na delegáciu je poukázané primárne na procesný postup a na cieľné vyšetrovanie tejto veci v neprospech obvineného. Po podaní obžaloby tieto skutočnosti a tiež porušenie jeho práv na obhajobu zo strany vyšetrovateľa (neumožnenie preštudovania celého vyšetrovacieho spisu, nevypočutie ním navrhnutých svedkov a vykonanie konfrontácií) oznámil aj súdu s tým, aby odmietol podanú obžalobu, o tomto návrhu súd nerozhodol, čo je v súlade so zákonom (§ 237 Tr. por. a nasledujúce), pretože mu to žiadne zákonné ustanovenie neprikazuje. Bol určený termín hlavného pojednávania na 28.11.2013 a následne prvostupňový súd v súlade so zákonom vykonal všetky dôkazy, ktoré navrhli procesné strany a ktoré boli získané zákonným spôsobom. Obvinený po vykonaní týchto dôkazov nenavrhoval už žiadne doplnenie dokazovania, pričom nenamietal porušenie zásad kontradiktórnosti, bezprostrednosti a ústnosti. V prípravnom konaní a v konaní pred súdom obvineného obhajoval ustanovený obhajca, resp. zvolení obhajcovia. Rozsudok okresného súdu bol vyhlásený 20.02.2014 (lehota 10 pracovných dní na jeho vyhotovenie uplynula 06.03.2014), procesným stranám bol zaslaný

07.03.2014, k prekročeniu tejto lehoty nedošlo, ako sa obvinený v dovolaní domnieva. Odvolanie obvineného proti rozsudku prvostupňového súdu smerovalo výlučne do skutkového stavu, ktorý na podklade vlastných úvah žiadal prehodnotiť, a to aj výsluchom ďalších svedkov, obdobne argumentuje aj v dovolaní. K výroku o treste uviedol len to, že mu bol uložený neprimeraný trest. Namietal, že o námietke zaujatosti vyšetrovateľa zo 06.09.2013 bolo rozhodnuté až 13.09.2013, čo však nie je možné hodnotiť ako oneskorené. Krajský súd v uznesení o zamietnutí odvolania sa stotožnil s rozsudkom prvostupňového súdu, na ktorého odôvodnenie odkázal.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Tento uplatnený dovolací dôvod nie je naplnený. Najvyšší súd sa stotožňuje s vyjadrením prokurátora týkajúce sa príslušnosti a kompetentnosti samosudkyne rozhodovať v tejto veci. Na margo toho iba zdôrazňuje, že rozlišujúcim kritériom medzi príslušnosťou senátu a samosudcu je trestná sadzba stíhaného trestného činu uvedená v osobitnej časti trestného zákona. K zákonnému zvýšeniu či zníženiu trestnej sadzby sa neprihliada. Povedané inak, zákonný samosudca svoju príslušnosť rozhodovať o trestných činoch, u ktorých trestná sadzba neprevyšuje hornú hranicu trestnej sadzby stanovenú v osobitnej časti trestného zákona maximálne na 8 rokov (nie vo všeobecnej časti) vyvodzuje výlučne podľa trestného činu, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný, teda rozhodujúca je vina obvineného, ktorá mu je kladená za vinu. Legislatívne pochybenie v akomkoľvek smere nie je ani dovolací súd oprávnený riešiť, lebo sa to vymýka súdnej praxi a doterajšej judikatúre. Tento dovolací dôvod obvinený prvýkrát uplatnil až v dovolaní, hoci o ňom vedel už po podaní obžaloby, rozhodovanie samosudkyne nenamietal.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu musí byť neoddeliteľnou súčasťou spravodlivého procesu a orgány činné v trestnom konaní a súd musia dbať na to, aby obvinený mal vytvorené zákonné podmienky na reálne uplatňovanie obhajoby v celom trestnom konaní. Iba zásadné, teda nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu je dôvodom na dovolanie. Takým zásadným porušením práva na obhajobu by bolo napríklad, ak by súd o návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania nerozhodol pred rozhodnutím vo veci samej, resp. ak by obvinený nemal obhajcu, hoci by šlo o obhajobu povinnú a podobne.

V súdnom konaní okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu návrhov procesných strán a tieto aj zákonným spôsobom vyhodnotil. Návrhy na doplnenie dokazovania zo strany obhajoby neboli. Obvinený po celú dobu trestného konania mal obhajcu, ktorý sa zúčastňoval úkonov a vykonával obhajobu. Preto tento dovolací dôvod nie je taktiež naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Tento dovolací dôvod možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich získanie a vykonanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Prvostupňový súd v danej veci zákonne vykonal všetky potrebné dôkazy zaobstarané v prípravnom konaní v súlade so zákonom a tieto individuálne i vo svojom súhrne správne vyhodnotil. Výsluch ďalších svedkov, vrátane brata obvineného, ktorý využil právo nevypovedať, nebol podľa okresného a krajského súdu potrebný vzhľadom na dôkaznú situáciu a tiež preto, že obhajoba pred záverečnými rečami nemala ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Najvyšší súd, keďže nezistil v tomto smere akékoľvek porušenie zákona, musel konštatovať, že dovolanie neobsahuje žiadne opodstatnené dôvody na naplnenie tohto odvolacieho dôvodu.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Tento dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda

určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v hmotnoprávnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Skutkové zistenia premietnuté do skutkovej vety prvostupňovým alebo druhostupňovým súdom sú pre dovolací súd záväzné, a preto ich nemôže dopĺňať alebo meniť.

Podstatou právneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, t. j. Trestného zákona na skutkový stav, ktorý zistil nižší súd. Dovolací súd môže rozhodnutie súdov nižších súdov zrušiť iba za situácie, ak zistí, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo išlo o iný trestný čin, prípadne o priestupok.

Za nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie porušenie ustanovení Trestného zákona alebo nesprávne použitie iných právnych predpisov (napr. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka).

Obvineným namietaný skutkový stav zistený nižšími súdmi v skutkovom výroku napadnutého rozsudku, ktorý si osvojil aj krajský súd, dovolací súd neskúmal. Nedovoľuje mu to zákon.

Skutky pod bodmi 1/, 2/, 3/ sprítomnené vo výroku napadnutého rozsudku po všetkých stránkach napĺňa skutkovú podstatu v bode 1/ zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. d/ Tr. zák., prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., v bode 2/ prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi § 171 ods. 1 Tr. zák., pretože v bode 1/ inému bez oprávnenia bránil v užívaní osobnej slobody a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (násilím a hrozbou inej ťažkej ujmy) a inému úmyselne ublížil na zdraví, v bode 2/ inému sa vyhrážal smrťou, ťažkou ujmovou na zdraví a inou ťažkou ujmovou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a v bode 3/ neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu omamnú látku. Právna kvalifikácia ustálených skutkových viet uvedených vo výrokovej časti rozsudku je správna a tejto nemožno nič vytknúť.

Trest obvinenému bol uložený za trestný čin najprísnejšie trestný, a to podľa § 183 ods. 2 Tr. zák., za použitia ustanovení § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., teda priťažujúcich okolností (spáchal viac trestných činov a už bol za trestný čin odsúdený), § 38 ods. 4 Tr. zák. (prevaha pomeru priťažujúcich okolností, kedy sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu), § 41 ods. 2 Tr. zák. (uloženie úhrnného trestu odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchanými dvoma alebo viacerými skutkami (viacčinný súbeh), kedy sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu). Pre výkon trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 5 mesiacov bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Priťažujúce okolnosti boli zistené správne a na základe nich uviedol aj zvýšenie dolnej hranice zákonnej trestnej sadzby o jednu tretinu. Súd zvýšenie zákonnej trestnej sadzby uviedol aj podľa asperačnej zásady o 1/3. Úhrnný trest však uložil v trvaní 5 rokov a 5 mesiacov, teda nie v rámci zvýšenej trestnej sadzby v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. Výplýva to nielen z výrokovej časti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ale aj z jeho odôvodňujúcej časti a tiež z napadnutého uznesenia odvolacieho súdu. Nedošlo teda k duplicitnému započítaniu tej istej okolnosti, čo je v súlade s ustanovením § 38 ods. 1 Tr. zák. a ani k duplicitnému sprísneniu trestnej sadzby, ako na to nesprávne poukazoval obvinený v podanom dovolaní.

Nebolo teda preukázané, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Obvinený tento dôvod neodôvodnil a ochranné opatrenie nebolo napadnutými rozhodnutiami uložené. Najvyšší súd sa preto týmto uplatneným dovolacím dôvodom nezaoberal.

V dovolaní obvinený síce uviedol, ktoré jeho práva boli v konaní porušené, ale spôsob, ktorým sa to malo stať, a ktoré dovolacie dôvody mali byť tým naplnené, sa týkali výlučne skutkových zistení, ktoré nie je možné v dovolaní revidovať. Poľahčujúce a priťažujúce okolnosti dovolací súd nie je oprávnený preskúmať, pretože by išlo o nezákonný zásah do skutkových zistení. Okresný súd vykonal všetky dôkazy, ktoré boli nevyhnutne potrebné pre ustálenie správnych skutkových zistení. Príslušné odôvodnenia konajúcich súdov aj keď považuje obvinený za nedostatočné a nezákonné, najvyšší súd pripomína, že iba súdu je zákonom zverené konečné zhodnotenie dôkaznej situácie a z toho vyplývajúce závery. Iný názor obhajoby je síce právom obvineného, podľa ktorého sa však skutkový stav nemôže a nesmie ustáliť.

K ďalším námietkam obvineného ohľadne odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, najvyšší súd uvádza, že nie sú dôvodné. Okresný i krajský súd sa v napadnutých rozhodnutiach výstižne, logicky a dostatočným spôsobom vysporiadali s vykonanými dôkazmi, ktoré vyhodnotili individuálne i súhrnne. Súdypoukázali, ktoré dôkazy vzali za základ, ktoré dôkazy hodnotili ako neakceptovateľné a vysporiadali sa aj s obhajobou obvineného.

Dovolací súd iba pre zdôraznenie poukazuje na to, že súd nie je povinný v odôvodnení zodpovedať na všetky obhajobné tvrdenia, ale postačuje, ak sa zaoberá iba najpodstatnejšími a rozhodnými okolnosťami a skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie vo veci samej. Okresný a krajský súd tak v danej veci urobili, a preto tvrdenie obvineného, že napadnuté rozhodnutia sú nepreskúmateľné, nie sú ničím podložené, vychádzajú zo subjektívneho pohľadu obvineného.

Výjadrené preukazuje, že uplatnené dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. g/, písm. i/, písm. j/ Tr. por. sú nedôvodné. Najvyšší súd preto dovolanie obvineného René Jillyho ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.